

2. søndag i treenighetstiden

3. juni 2018

Konsmo kirke

Galaterbrevet 3, 23 – 29

Mange mennesker har et prosjekt i livet. Det er noe som en må få gjennomført, må komme i mål med.

Paulus, han som skrev disse ordene som vi nå har hørt fra Galaterbrevet, han hadde et stort prosjekt i livet sitt. Han var jøde, han var fariseer, og han ville bli perfekt. Loven skulle følges, nøyaktig.

Prosjektet hadde en god hensikt. Store prosjekter har gjerne det. Hvis folket kunne bli bedre og frommere og flinkere til å følge alle bud og forskrifter, da ville Messias komme raskere. En kunne, med sin livsførsel, få Messias til å innfinne seg på et tidligere tidspunkt enn han egentlig hadde tenkt.

Messias var den store frelserkongen. Han var den som skulle ordne opp. Han skulle kaste ut romerene, den forhatte okkupasjonsmakta, og gjøre folket stort og fritt. Messias skulle gjenreise det mektige Israel, slik som det var på kong Davids tid, bare enda større. Make Israel great again. Det skulle Messias sørge for. Paulus sto på for at det skulle bli virkelighet.

Dette var det viktig å stå sammen om. Dessverre for Paulus var det noen som saboterte. Det var dem som trodde på Jesus fra Nasaret. Han ble korsfestet av romerene, men tilhengerene hans sa at han var stått opp. Han var Messias, sa Jesus-folkene på hebraisk, eller for å si det på gresk, Kristus.

For noe tull, mente Paulus. Farlig tull. De ødelegger hele prosjektet. De må stoppes.

Paulus ble en særdeles energisk forfølger av de kristne. Men så, plutselig, snudde det helt om. Paulus møtte Jesus. Han kom til tro på Jesus, og han fikk et nytt prosjekt å jobbe for. Nå skulle fortellingen om Jesus spres til flest mulig mennesker. Nå skulle alle få høre den gode nyheten.

Det gamle livet hans innebar å innfri Guds krav. For å bli god nok, måtte han innfri de krav som sto i Guds lov. Han beskriver det med ord som å være innestengt, være i varetekt, være under en vokter. Det høres ikke særlig trivelig ut. Leve et liv som er kontrollert av andre. Styrt utenfra, ikke innenfra.

Paulus kjempet en iherdig kamp for å bli god nok, være innefor, være den overlegne.

Menneskene har til alle tider sammenliknet seg med andre. For å finne sin plass må en se på andre og sammenlikne seg. Hvis en ikke er like god eller foran de andre, så må en prøve å bli det.

Her nevner Paulus tre kategorier der det kan sammenliknes og rangeres. Religion, sivil status og kjønn.

Religion: Her er det ikke jøde eller greker, eller vi kan si jøde eller hedning. Jødene så på seg selv som overlegne, for de var Guds utvalgte folk. Grekerene var ett av mange hedningefolk. Nei, mente Paulus, her er alle like.

Sivil status: Slave eller fri. De frie eide slavene. De frie hersket over slavene, som var de underlegne. Nei, mente Paulus. Her er alle like.

Kjønn: Mann eller kvinne. Mennene satt med makta og den fysiske styrken. De bestemte. Kvinnene var annerangs. Nei, mente Paulus. Her er er alle like.

Han kunne gjort lista lenger, men det ble med de tre. Vi kan jo forlenge. Hva må vi, i vår kultur, gjøre for å bli godtatt, for å være innefor?

Handler det om hvordan vi ser ut? Når en kommer opp i årene, er det ikke så viktig lenger. Men den som er ung og usikker vil ta seg godt ut. Ei kvise kan være en tragedie.

Handler det om penger og eiendom? I noen miljøer må en ha mye jordisk gods og høyt personlig forbruk for å være innefor.

Handler det om utdanning og kunnskap og interesser? Jeg traff ei spennende dame i forrige uke. Hun var 85 år, kom fra Hardanger, men hadde bodd i Roma i 61 år. I juli og august var det forderelig varmt i Roma, så da var hun på hjemlig trakter og traff gamle venner fra barndommen. De inviterte henne hjem til seg. Så gikk praten om sykdommer og været. Hun hadde også noen nye venner. Kultursjefer og rektorer og sånn noen, som hun ble invitert til. Da gikk praten om Rafael og Michelangelo.

Før hun skulle reise sørover igjen, inviterte hun alle vennene, gamle og nye, til et selskap på et hotell. Kultursjefene og rektorene snakket om Rafael og Michelangelo. De gamle vennene satt der og stirret i golvet.

Neste år inviterte hun i to omganger, så kunne de gamle vennene snakke fritt om sykdommer og været. Så var de med, så var de innefor.

Hva er det som setter skiller? Kanskje handler det om å ha de rette meningene? Hvis du ikke mener som oss, da kan du ikke være med her, i gjengen vår.

Handler det om å kunne kodene? Si og gjøre de rette tingene? Jeg var på katolsk messe på onsdag, på italiensk. De satte seg og de reiste seg og de knelte, og jeg prøvde å henge med. Men så framsa de sine menighetssvar. Presten sa noe, og menigheten svarte i kor. Da tidde jeg stille. Jeg kjente koden dårlig og jeg kunne ikke språket.

Er du innefor, eller er du utenfor. Tilhører du det rette folket? Har du skjønnhet og penger og kunnskap og kjenner kodene og kan språket. Eller mangler du det som er viktig?

Jesus kommer med en ny virkelighet. Det som er viktig, det får du. Nåde, kalles det.

Det viktige er ikke de kravene som settes i de forskjellige miljøene, kravene som du må leve opp til. Paulus sier det slik: *Dere er alle en, i Kristus Jesus.* Vi trenger ikke sammenlikne og skille, for vi er alle ett.

Det som gjelder er ikke lenger loven som binder menneskene fast. Det er nåden som setter fri.

Jesus skaper en ny virkelighet. Fra naturens side er vi bundet til den samme virkelighet som Paulus var. Han kjempet sin kamp for å være god nok, for bli inkludert, for å bli akseptert. Vi strever med det samme. Vi vil bli elsket. Det meste et mennesket gjør, det gjør en for å holde seg selv oppe i tilværelsen.

Så kommer Jesus. Han inkluderer, han aksepterer, han elsker, han holder oss oppe. Det er det som er nåde.

Det kan være vanskelig å tro det. Den nye virkeligheten kan være vanskelig å få under huden. Nåden ligger ikke i blodet. Menneskene sitter fast i sine mønstre og tankeganger. Slik som vi er vant med å være, sånn fortsetter vi. Kan det virkelig være sant at jeg er elsket slik som jeg er? Er det sant at den allmektige Gud, skaper av himmel og jord, hellig og fullkommen, at han vil ha meg lille meg å gjøre?

Jesus har gitt oss et holdepunkt, og Paulus nevner det også. *Alle dere som er døpt til Kristus, har kledd dere i Kristus*, skriver han. I dag har det skjedd med Rita. En gang skjedde det med de fleste av oss som er her i dag, kanskje alle sammen, for det jeg vet.

En dag rant vannet over mitt hode. Gud gjorde noe i mitt liv. Det var mer enn ord. Gud lovte noe. Denne er min. Dette mennesket skal jeg passe på, til evig tid.

I dåpen gjør Gud oss til sine barn. Paulus bruker et interessant ord i den forbindelse. Han sier at vi er arvinger. Barn pleier jo å arve. Guds store gave, himmelriket, det skal vi arve.

Hva må du gjøre for å arve? Ingen verdens ting. For å arve må du ikke gjøre, bare være. Være Guds barn. Det har Jesus ordnet. Sånn er det.